

The Holy See

PODRÓŻ APOSTOLSKA DO JAPONII

PRZEMÓWIENIE OJCA ŚWIĘTEGO

WIZYTA NA UNIWERSYTECIE SOPHIA

Tokio, 26 listopada 2019 r.

[Multimedia]

Drodzy bracia i siostry!

Bardzo się cieszę, że mogę być z wami przez kilkanaście minut pod koniec mojej wizyty apostolskiej, krótko przed opuszczeniem Japonii i powrotem do Rzymu. To pożegnanie.

Mój pobyt w tym kraju był krótki, ale intensywny. Dziękuję Bogu i całemu narodowi japońskiemu za możliwość odwiedzenia tego kraju, który pozostawił wielki ślad w życiu św. Franciszka Ksawerego, i gdzie wielu męczenników złożyło świadectwo swojej chrześcijańskiej wiary. Chociaż chrześcijanie stanowią mniejszość, ich obecność jest odczuwalna. Sam byłem świadkiem ogólnego szacunku dla Kościoła katolickiego i mam nadzieję, że ten wzajemny szacunek może wzrosnąć w przyszłości. Zauważyłem również, że pomimo skuteczności i porządku, charakteryzujących społeczeństwo japońskie, można dostrzec, że pragnie się i poszukuje czegoś więcej: jest to głębokie pragnienie stworzenia społeczeństwa coraz bardziej humanitarnego, bardziej współczującego i bardziej miłosiernego.

Studia i medytacja są częścią każdej kultury, a wasza kultura japońska jest dumna ze swojego starożytnego i bogatego dziedzictwa. Japonia potrafiła zintegrować myśl i religie Azji w całość i stworzyć kulturę o specyficznej tożsamości. Szkoła Ashikaga, która tak bardzo zachwyciła św. Franciszka Ksawerego, jest przykładem zdolności japońskiej kultury do przyswajania i

przekazywania wiedzy. W dzisiejszej kulturze nadal ważną rolę odgrywają ośrodki badawcze, medytacyjne i badawcze. Z tego powodu trzeba, by zachowały swoją autonomię i wolność, jako zadatek lepszej przyszłości. Ponieważ uniwersytety pozostają głównym miejscem, w którym kształtowani są przyszli liderzy, trzeba, aby wiedza i kultura w całym swym zakresie inspirowały wszystkie aspekty instytucji edukacyjnych, czyniąc je coraz bardziej integrującymi i zdolnymi do generowania szans i promocji społecznej.

Sophia. Człowiek zawsze, aby zarządzać swoimi zasobami w sposób konstruktywny i skuteczny, potrzebował prawdziwej *Sophia*, prawdziwej Mądrości. W społeczeństwie tak bardzo nastawionym na konkurencyjność i zorientowanym technologicznie, uniwersytet ten powinien być nie tylko ośrodkiem formacji intelektualnej, ale także miejscem, w którym może kształtować się lepsze społeczeństwo i nadzieja na przyszłość. W duchu encykliki *Laudato si'* dodałbym, że miłość do natury, tak typowa dla kultur azjatyckich, powinna wyrażać się tutaj w inteligentnej i przewidującej trosce o ochronę ziemi, naszego wspólnego domu. Trosce, która łączy się z promocją nowej episteme, zdolnej do poszerzenia i zakwestionowania wszelkich prób redukcjonistycznych ze strony paradygmatu technokratycznego (por. nn. 106-114). Nie zapominajmy o tym, że „autentyczne człowieczeństwo, które zachęca do nowej syntezy, zdaje się istnieć pośród cywilizacji technologicznej niemal niezauważalnie, jak mgła, która przenika pod zamkniętymi drzwiami. Czy będzie to nieustanna obietnica, która mimo wszystko rodzi się jako konsekwentny opór ze strony tego, co autentyczne?” (*tamże*, 112).

Uniwersytet *Sophia* zawsze wyróżniał się tożsamością humanistyczną, chrześcijańską i międzynarodową. Od momentu powstania uniwersytet był ubogaczony obecnością profesorów pochodzących z różnych krajów, czasem nawet z krajów będących ze sobą w konflikcie. Jednak wszystkich łączyło pragnienie, aby dać młodzieży Japonii to, co najlepsze. Ten sam duch trwa również na wiele sposobów, w jakie zapewniacie pomoc tym, którzy jej najbardziej potrzebują, tutaj i za granicą. Jestem pewien, że ten aspekt tożsamości waszego uniwersytetu będzie się coraz bardziej umacniał, aby dzisiejsze wielkie postępy technologiczne mogły zostać wykorzystane w celu zapewnienia edukacji bardziej humanitarnej, bardziej uczciwej i odpowiedzialnej ekologicznie. Tradycja ignacjańska, na której opiera się *Sophia*, powinna pobudzać zarówno wykładowców, jak i studentów, do tworzenia atmosfery sprzyjającej refleksji i rozeznaniu. Żaden student tego uniwersytetu nie powinien ukończyć studiów, jeśli nie nauczy się wybierać, odpowiedzialnie i swobodnie, tego, co według sumienia uzna za najlepsze. Obyście w każdej sytuacji, nawet w tych najbardziej złożonych, interesowali się tym, co w waszym zachowaniu jest słuszne i ludzkie, uczciwe i odpowiedzialne, jako stanowczy obrońcy bezbronnych i obyście byli znani z tej uczciwości, która jest tak bardzo potrzebna w tych momentach, w których słowa i czyny są często fałszywe lub zwodnicze.

Uniwersalne Preferencje Apostolskie, zaproponowane przez Towarzystwo Jezusowe podkreślają, że towarzyszenie ludziom młodym jest ważną rzeczywistością na całym świecie i że wszystkie instytucje ignacjańskie powinny promować takie towarzyszenie. Jak ukazuje Synod o młodzieży i

jego dokumenty, Kościół powszechny patrzy również z nadzieją i zainteresowaniem na ludzi młodych na całym świecie. Wasza uczelnia jako całość powinna koncentrować się na młodych, którzy nie tylko muszą być adresatami wyspecjalizowanej edukacji, ale także uczestniczyć w tej edukacji, oferując swoje idee i dzieląc się swoją wizją i nadziejami na przyszłość. Oby wasz uniwersytet był znany z tego modelu debaty oraz z ubogacania się i witalności, jaką ona wytwarza.

Tradycja chrześcijańska i humanistyczna Uniwersytetu *Sophia* jest całkowicie zgodna z kolejną preferencją, o której wspomniałem, dotyczącą podążania z ubogimi i zmarginalizowanymi naszego świata. Uniwersytet, skoncentrowany na swojej misji, powinien być zawsze otwarty na tworzenie archipelagu zdolnego do połączenia tego, co społecznie i kulturowo można postrzegać jako odrębne. Osoby zmarginalizowane zostaną twórczo zaangażowane i włączone do programu uniwersyteckiego, starając się stworzyć warunki, aby przełożyło się to na promocję stylu edukacyjnego zdolnego do pomniejszania pęknięć i dystansów. Dobre jakościowo studium uniwersyteckie powinno być nie tyle uważane za przywilej nielicznych, ile musi mu towarzyszyć świadomość bycia sługami sprawiedliwości i dobra wspólnego. Służba ta musi być realizowana w obszarze, do rozwijania którego każdy jest powołany. Sprawa ta dotyczy nas wszystkich. Rada Piotra skierowana do Pawła jest nadal aktualna: nie zapominajmy o ubogich (por. *Ga 2, 10*).

Drodzy młodzi, profesorowie i wy wszyscy pracownicy Uniwersytetu *Sophia*: niech te refleksje i nasze dzisiejsze spotkanie zaowocują w waszym życiu i w życiu tej społeczności akademickiej. Pan i Jego Kościół liczą na was jako uczestników w misji poszukiwania, odnajdywania i upowszechniania Bożej Mądrości oraz oferowania radości i nadziei dzisiejszemu społeczeństwu. Proszę, nie zapomnijcie też modlić się za mnie i za wszystkich, którzy najbardziej potrzebują naszej pomocy.

A teraz, przygotowując się do opuszczenia Japonii, dziękuję wam i poprzez was, całemu narodowi japońskiemu za gościnność, jakiej mi w tych dniach udzieliliście z tak wielką uprzejmością. Zapewniam was, że zabiorę was w moim sercu i w mojej modlitwie. Dziękuję!